

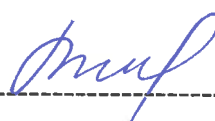
Obec Žarošice
Strategický plán obnovy a rozvoje obce
na období 2023 – 2026

Schváleno na IV. veřejném zasedání zastupitelstva obce Žarošice dne 27.4.2023
usnesením č. 4.

starosta obce: Ing. Jiří Kacer, Ph.D.

místostarostka obce: Marcela Buchlovská

I. Úvod

Strategický program obnovy a rozvoje obce je základním střednědobým koncepčním dokumentem obce. Slouží k podpoře rozvoje obce a současně i jako nástroj řízení této podpory. Navazuje na závazné dokumenty a na Územní plán obce.

Jedním ze základních úkolů tohoto programu je zformovat a rozfázovat rozvojové aktivity v obci na období čtyř let tak, aby co nejúčinněji přispívaly k vyváženému a udržitelnému rozvoji území obce. Limitem jsou mu vlastní disponibilní finanční rozpočtové prostředky. V rámci programu musí být nastaveny priority, opatření a aktivity tak, aby na jedné straně vedly k zajištění veřejných služeb, na druhé straně vytvářely co nejvhodnější podmínky pro život v obci.

Program je rozdělen po formální stránce do tří základních částí, a to část analytickou, návrhovou a realizační.

V úvodní části, analytické, je zpracován profil obce a stěžejní poznatky jsou zahrnuty do SWOT analýzy, která ve stručných výrocích zachycuje klíčové skutečnosti o silných a slabých stránkách obce a o příležitostech a hrozbách působících na obec zvnějšku. K získání těchto informací jsme použili moderní metody komunitního rozvoje.

Klíčovou částí programu je návrhová část, kde v návaznosti na analytickou část obsahuje priority rozvoje, návrhy opatření a jednotlivé aktivity. Vše dotváří třetí část, realizační, která specifikuje, jak bude program rozvoje obce probíhat, jak z hlediska časového, tak z hlediska finančních možností obce na úrovni jednotlivých aktivit.

II. Profil obce

Obec Žarošice leží na úpatí Ždánického lesa v úrodném kraji vinné révy v národopisné oblasti Hanáckého Slovácka mezi Slavkovem a Kyjovem. Její rozloha je 1472 ha a zahrnuje i dvě místní části: Silničnou a Zdravou Vodu. S celkovým počtem obyvatel 1131 k 31.12.2021 patří ke středně velkým obcím tohoto regionu. Na obecním úřadu je k dispozici matrika a CZECH POINT.

1. Historie obce

Nejstarší archeologické nálezy dokládají bohaté osídlení již v době neolitu. První dochovaná písemná zmínka je z roku 1322, kdy panství koupila královna vdova Eliška Rejčka a postoupila ho klášteru cisterciáků na Starém Brně. Věhlas tohoto poutního místa byl již tehdy značný. Eliška Rejčka je s největší pravděpodobností dávkyní nádherné gotické mariánské sochy „Staré Matky Boží“. Žarošice jsou jedním z nejvýznamnějších poutních míst Moravy. Panna Maria, Matka Boží se dodnes těší veliké úctě. V nedalekém Janově Dvoře u Spáleného mlýna se konala schůzka Napoleona I. Bonaparta a rakouského Františka I., po bitvě u Slavkova 4. prosince roku 1805, kde se jednalo o příměří. Žarošice jsou zajímavé svou bohatou historií, ale i církevními a lidovými tradicemi, mezi něž neodmyslitelně patří pouť Zlatá sobota, „Císařské hody“ a košť vína. Bohatý společenský a kulturní život navazuje na dlouholetou tradici, která je dále rozvíjena spolky v obci a také v Komunitním centru, a kromě společenských a kulturních aktivit zahrnuje také vydávání ročenky „Věstník“.

2. Vývoj a struktura obyvatelstva

V naší obci žije k 31.12.2021 celkem 1131 obyvatel, podíl žen v populaci činí 50,84 %. Počet starších obyvatel narůstá i v naší obci a v současné době tvoří 22,31%. Počet nově narozených dětí za rok 2021 je 10. Počet přistěhovaných obyvatel za rok 2021 činí 15. Na tomto trendu se velmi pozitivně projevil nárůst individuální bytové výstavby na trati Oujezdky III. Můžeme konstatovat, že se zvyšuje zájem o bydlení v obci.

3. Charakteristika hlavních hospodářských odvětví

V hospodářství naší obce tradičně silné zemědělství pomalu ztrácí na významu. Počet pracovníků v tomto oboru se stále snižuje. Převládá rostlinná výroba, byť v posledních letech došlo k obnově živočišné výroby. Výraznější roli hrají drobní živnostníci, malé a střední rodinné firmy, které zaměstnávají necelých 20 procent našich obyvatel. Velkým zaměstnavatelem, stále nabývajícím na významu je firma Kellner. CZ s.r.o. Většina praceschopných obyvatel obce přesto dojíždí za prací do okolních měst – Brno, Slavkov, Kyjov, Ždánice.

4. Cestovní ruch

Výhodná dopravní poloha naší obce, dává velké předpoklady pro nárůst cestovního ruchu, který není v současné době téměř vůbec využíván ke zvyšování příjmů živnostníků, nebo obce.

Nejnavštěvovanějším cílem turistů a poutníků je kostel sv. Anny, tradiční mariánská pouť Zlatá sobota a další církevní slavnosti, které každoročně navštíví několik tisíc návštěvníků. Muzeum a komunitní centrum obce Žarošice přispívá svými pořádanými akcemi ke zvýšení návštěvnosti obce. Přes obec vedou cyklostezky a Kyjovská vinařská stezka. Je zde také možnost (byť značně omezená) ubytování. Organizace a řízení cestovního ruchu probíhá za součinnosti obce, místních spolků a občanských sdružení.

5. Občanská infrastruktura

Obec je zřizovatelem devítileté Základní školy a mateřské školy s celkovým počtem 213 žáků v ZŠ, z toho téměř polovina jsou děti z Násedlovic a Uhřic. MŠ navštěvuje 46 dětí. Škola provozuje školní kuchyni, která vaří obědy i pro naše seniory. Součástí školy je velká sportovní hala a tělocvična, která je hojně využívána nejen místními občany všech věkových kategorií. Ke sportovnímu využití slouží také tenisové kurty s umělým povrchem, hřiště a workoutové hřiště společně s fit parkem. Příjemné večery lze prožívat na veřejném tábořišti na Sokolce.

K základní občanské vybavenosti patří zdravotní středisko s praktickým lékařem, zubním lékařem, lékárnou, dále pak knihovna, Česká pošta, penzion Katolický dům a hostince U Julků a Metropol, který je na Silničné.

Na dění v obci se aktivně podílejí spolky a občanská sdružení: Sbor dobrovolných hasičů, Sportovní klub Žarošice, Historicko-vlastivědný spolek o.s., Mužský sbor Žarošané, Dětský folklórní soubor Laštověnka, Rybáři Klášov, Český svaz včelařů MO Žarošice, Myslivecký spolek „Strážný“, SK Billiard Žarošice.

6. Doprava

6.1. Motorová doprava

Přes obec vede silnice I. třídy. Nárůst hustoty dopravního provozu se stává zátěží nejen pro obyvatele, ale i přílehlou zástavbu. Z tohoto důvodu bylo v obci zřízeno úsekové měření, díky čemuž došlo ke snížení rychlosti projíždějících automobilů. Celoroční údržba vedlejších komunikací a přílehlých polních cest zatěžuje rozpočet obce stále více, z toho důvodu byl zakoupen přístroj na opravy výtluků, díky čemuž je obec schopna svépomocí a za nízkých provozních nákladů opravovat lokální poškození vozovky. Obec je napojena na IDS JMK.

6.2. Nemotorová doprava

V obci je s ohledem na její polohu, občanskou vybavenost, působení podnikatelských subjektů nebo i zvýšený zájem občanů o bydlení v obci (výstavba rodinných domů v předchozích letech) patrný nárůst intenzity dopravy. Prioritní záležitostí z pohledu dopravy uvnitř zástavby obce je řešení bezpečnosti chodců a cyklistů, podpora využívání šetrných forem dopravy a řešení dostatku parkovacích ploch, případně usměrňování dopravy vhodnými bezpečnostními opatřeními. Ve stávajícím stavu se v intravilánu obce nachází úseky s chodníky a cestami nevyhovující normě o bezbariérovosti veřejně přístupných ploch (vyhl. 398/2009 Sb.) nebo úseky jakékoliv vyhrazené plochy pro pěší či cyklisty zcela postrádající (chodci se musí pohybovat ve vozovce). Za stěžejní je třeba zlepšovat bezpečnost v rámci frekventovaného průtahu obcí (při silnici I/54, případně II/419) a dále v úsecích občanskou vybaveností a službami. Za žádoucí se jeví podpora a zlepšování dopravní obslužnosti obce při využívání služeb hromadné dopravy, nemotorové dopravy nebo doplnění chybějících parkovacích míst v úsecích, kde zaparkovaná vozidla ve vozovce nebo plochách veřejné zeleně komplikují dopravní situaci či pohyb chodců a cyklistů.

7. Životní prostředí

Nárůst silniční dopravy a spalování tuhých paliv zhoršuje kvalitu ovzduší obce (oxidy dusíku, CO, CO₂). Ekologickou stabilitu obce zajišťuje blízkost Ždánického lesa rozsáhlé vinohradnické tratě a zemědělské pozemky. Svoz komunálního odpadu, velkoobjemového a zvláště nebezpečného odpadu je zajištěn pomocí pravidelného vyvážení a přistavování velkoobjemových kontejnerů. Na tříděný odpad jsou vyhrazeny speciální kontejnery na pěti místech. Snažíme se, po domluvě s místními zemědělci, zabránit osevu širokořádkových monokultur na pozemcích v bezprostřední blízkosti obce (kukuřice, slunečnice) tak, aby nedocházelo k vodní erozi půdy a záplavám. K tomuto účelu slouží i vybudované protipovodňové poldry. Nárůst větrné eroze je prokazatelný.

III. SWOT analýza

Podkladem pro vyhodnocení silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb byly dotazy občanů na veřejných zasedáních zastupitelstva a prostřednictvím internetu a také analýza vedení obce.

S – Silné stránky:

1. výhodná poloha v rámci dopravní obslužnosti;
2. fungující spolková činnost;
3. dobře vybavená devítiletá ZŠ a MŠ, školní jídelna;
4. příspěvky obce na stravování žáků a seniorů, rozvoz obědů;
5. dovoz seniorů ze Zdravé Vody a Silničné na nákup do obchodu jednou týdně;
6. dostatečná občanská vybavenost – Česká pošta, praktický lékař, zubní lékař, lékárna, knihovna;
7. péče o zeleň v obci, údržba a výsadba stromů;
8. tradiční pouť Zlatá sobota a další bohaté církevní a lidové tradice v obci;
9. možnosti sportovní činnosti – fotbalové hřiště, tenisové kurty, sportovní hala, workoutové hřiště, fitpark a dětská hřiště;
10. pořádání kulturních a společenských akcí – ZŠ a MŠ, Muzeum a komunitní centrum obce Žarošice, Mužský sbor Žarošané, Dětský folklórní soubor Laštověnka, Sbor dobrovolných hasičů, SK Žarošice;
11. vzrůstající zájem mladých lidí o tradice a zvyky – kroj;
12. obecní podpora kulturních, sportovních a společenských aktivit;
13. úspěchy místních vinařů na výstavách vín;
14. diverzita krajiny;
15. úsekové měření sloužící k omezení rychlosti projíždějících vozidel;
16. těžba ropy – zdroj příjmů do obecního rozpočtu, byť v současnosti již omezený.

W – Slabé stránky

1. neuspokojivý stav komunikací a přilehlých chodníků;
2. nevyhovující podmínky, zejména bezpečnostní, pro cyklisty a pěší (absence infrastruktury pro pěší a cyklisty nebo nesoulad s normou o bezbariérovosti);
3. absence ordinace dětského lékaře;
4. malý zájem občanů o dění v obci;
5. nedodělaný střed obce (vybudování parku na „Malíkovém“);
6. špatný stav parkovacích ploch u ZŠ a MŠ;
7. úprava ploch před mateřskou školou;
8. nutnost opravy hřbitova (hřbitovní zeď, chodníky, úprava ploch, vybudování kolumbária);
9. přetížená doprava v obci (kamiony a nákladní automobily) a s tím spojená hrozící rizika (rychlost);
10. chybí dům se startovacími byty a byty pro seniory;

11. chybějící názvy ulic a jejich značení;
12. cyklostezka Žarošice – Archlebov a napojení na cyklostezku Janův Dvůr – po trati – Klobouky u Brna, Ždánice;
13. vytvoření půjčovny krojů;
14. nevyhovující prostory obecní knihovny.

O – Příležitosti

1. spolupráce spolků v obci;
2. podpořit a využít vzrůstající zájem o vzhled obce;
3. spolupráce obcí na společných projektech mikroregionu;
4. využití příhraniční spolupráce a zapojení nových subjektů ze ziskového i neziskového sektoru;
5. využít narůstající zájem ze strany mladých lidí a mládeže o tradice;
6. využít podpory obnovitelných zdrojů energie (fotovoltaika a tepelná čerpadla);
7. vytvoření komunitní energetiky;
8. možnost financovat rozvojové projekty s využitím finančních prostředků z fondů EU, ČR a JM kraje;
9. rekonstrukcí střediska do obce dovést dětského lékaře a fyzioterapeuta;
10. pronájem vhodných nebytových prostor podpořit rozvoj služeb v obci;
11. podpořit narůstající trend recyklace a třídění odpadu, vytvoření sběrného dvoru;
12. využít vzrůstající trend přírůstků nových obyvatel;
13. podpora mimoprodukčních funkcí zemědělství a lesnictví s cílem podpořit a zlepšit krajinný ráz;
14. posílení turistického ruchu celého regionu a využití zvýšeného zájmu o náš region;
15. podpora rozvoje zájmů o „víno z Moravy“.

T – Ohrožení

1. konkurence okolních měst a obcí v pořádání kulturních a společenských akcí;
2. zvyšující se objem komunálního odpadu;
3. pokračující oslabování či podceňování neformální výchovy a mimoškolních aktivit již od raného věku;
4. omezení zdrojů financování na projekty a rozvoj obce z důvodu pandemických nemocí a energetické krize;
5. nastavení Společné zemědělské politiky EU, nerovné podmínky;
6. vysoké úročení úvěrů a půjček na financování velkých projektů;
7. vzrůstající nezaměstnanost;
8. vzhledem k monokulturnímu způsobu zemědělství šíření geograficky nepůvodních druhů;
9. odklon od citlivého vztahu k okolní krajině a přírodě;

OBEC ŽAROŠICE - STRATEGICKÝ PLÁN OBNOVY A ROZVOJE OBCE NA OBDOBÍ 2023 – 2026

10. zhoršující se kvalita ovzduší;
11. zhoršující se kvalita a dostatek zdrojů pitné a užitkové vody;
12. nárůst větrné a vodní eroze;
13. ohrožení malých, středních firem, živnostníků a zemědělců s postupující globalizací.

IV. Vize, cíle, priority a opatření u jednotlivých aktivit

Vize obce Žarošice je trvale udržet a rozvíjet kulturní, církevní a lidové tradice, podporovat vznik nových a celkově přispívat k rozvoji a kvalitě života na vesnici se všemi jeho specifiky.

Motto

místního programu obnovy a rozvoje obce Žarošice na období 2023-2026

Udržitelný rozvoj obce podpořený spoluprací občanů a spolků

Priority: Kulturní a společenské aktivity
 Školství a tělovýchova
 Komunitní energetika
 Veřejná prostranství
 Občanská vybavenost, služby
 Bydlení
 Životní prostředí

1. Kulturní a společenské aktivity

- podpora místních subjektů při pořádání kulturních, církevních, sportovních a společenských akcích;
- Zlatá sobota;
- Císařské hody;
- košt vína;
- Den dětí;
- Masopust;
- Živý Betlém;
- Štěpánské zpívání u stromečku;
- pravidelné akce v Muzeu a komunitním centru obce Žarošice, školy;
- plesy (hasičský krojovaný, dětský krojovaný, školní) a koncerty;
- Den matek;
- Rybářské závody;
- Gulášfest;
- Mundižáro;
- přednášky a vzdělávací kurzy;
- obecní kronika;
- společný provoz obecní knihovny a veřejné internetové stanice;
- spolupráce s republikovým a regionálním tiskem;
- začlenit kulturní a společenské akce v obci do regionálních programů;
- podpora stávajících folklórních souborů a vznik nových aktivit;

- trvale udržovat a provádět pravidelné opravy budov Muzea a komunitního centra obce Žarošice;
- v rámci možností rozpočtu obce finančně podporovat udržení a rozvoj sbírek muzejního fondu a obnovu a pořízení krojů.

2. Školství a tělovýchova

- v rámci finančních možností obce usilovat o zachování a podporu školství v rozsahu základní a mateřské školy;
- provádět pravidelnou údržbu a opravy budov a učeben základní a mateřské školy;
- nadále dohlížet a v rámci možností rozpočtu obce přispívat ke zkvalitňování výuky na ZŠ a MŠ;
- udržovat v chodu zařízení pro rozvoj mimoškolních aktivit, kultury a sportu (tenisové kurty, hřiště, dětská hřiště, sportovní hala, tělocvična, kluziště na Trávníkách, Fitpark);
- spolupracovat se základní a mateřskou školou při pořádání různých kulturních a společenských akcí v obci;
- podporovat aktivity se zapojením dětí a mládeže do komunitního plánování;
- podporovat sportovní aktivity dětí, mládeže a seniorů.

3. Veřejná prostranství

- zachování, obnova a údržba venkovské zástavby;
- pravidelná údržba veřejné zeleně a veřejných prostranství;
- vytvoření klidové a květinové zóny u školky;
- celková úprava centra obce – „Doliny“;
- dohlížet a dbát na udržování pořádku na veřejných prostranstvích v obci;
- trvale udržovat stav místního hřbitova a opravit jeho zdi.

4. Občanská vybavenost a služby

- udržet v obci praktického lékaře, zubařku, lékárnu a Českou poštu;
- zajistit ordinaci dětského lékaře;
- podporovat výstavbu cyklotras v návaznosti na regionální cyklotrasy propojené do sousedních lokalit (Žarošice – Archlebov, napojení na trasu Klobouky u Brna – Janův Dvůr – Ždánice);
- podporovat rozvoj turistického ruchu budováním místních turistických stezek a vycházkových tras;
- podporovat poskytování sociálních služeb pro naše seniory;
- zachovat finanční podporu obce na stravování žáků a seniorů;

- rekonstrukce a výstavba chodníků a dopravně-bezpečnostní opatření s ohledem na rostoucí trend intenzity dopravy – etapa č. I – „Žarošice - celková rekonstrukce tras pro pěší v průtahu obcí“ / rekonstrukce chodníků podél silnice I/54;
- pravidelně udržovat a provést nutné opravy chodníků a vybudovat chybějící;
- provádět pravidelnou údržbu a opravy vedlejších komunikací a polních cest;
- podpora produktů od místních farmářů a zemědělců;
- finančně se podílet na zajištění provozuschopnosti technického vybavení SDH;
- spolupodílet se na dokončení a rozvoji poutního areálu;
- doplnit označení ulic v obci;
- zlepšit informovanost občanů – Zdravá Voda, Silničná – obecní zpravodaj, informační tabule.

5. Bydlení

- rekonstrukce zasakovacího pásu na Oujezdkách;
- výstavba obecního bytového domu na Parákovém;
- jednat s majiteli zanedbaných staveb a přimět je k opravám, nabídnout možnost finanční půjčky z Ministerstva místního rozvoje z FRB;
- dbát na dodržování architektonických zásad daných urbanistickým a územním plánem pro zástavbu a úpravy venkovních prostor;
- usilovat o zachování venkovského rázu nových staveb i při rekonstrukci staveb již existujících.

6. Životní prostředí

- zamezit vzniku černých skládek a odstranit stávající;
- pravidelná údržba a kontrola stavu protipovodňových poldrů;
- pravidelně provádět údržbu a čištění místního potoka;
- na obecních pozemcích vytvořit biokoridory, vysazovat medonosné rostliny;
- udržení biohodnotného a využitelného odpadu v katastru obce formou domácích kompostérů;
- odkanalizování místních částí Silničná a Zdravá Voda formou výstavby domovních čističek;
- rozšíření počtu kontejnerů na recyklovatelné materiály;
- snížení nákladů na energie – fotovoltaické panely, zpracování biomasy, ZŠ a MŠ, OÚ, zdravotní středisko.

V. Proces realizace programu

V návrhové části plánu rozvoje obce Žarošice jsou identifikovány aktivity, jejichž naplnění se týká období 2023-2026. Nedílnou součástí realizace jednotlivých aktivit je také otázka financování, to znamená jak z vlastních zdrojů, tak využití dotačních titulů a poskytovaných grantů.

Pravidelné akce, údržby a opravy viz. jednotlivé aktivity dle priorit budou hrazeny z vlastních zdrojů a prováděny průběžně.

Výčet hlavních investičních záměrů obce:

Rekonstrukce zasakovacího pásu v trati Oujezdky

termín realizace 2023 financování: vlastní zdroje

Rozšíření kapacity MŠ

termín realizace 2023 – 2024 financování: vlastní zdroje + dotace

Rekonstrukce školní jídelny

termín realizace 2023 – 2026 financování: vlastní zdroje + dotace

Rekonstrukce podlah v ZŠ

termín realizace 2023 – 2026 financování: vlastní zdroje + dotace

Renovace venkovní učebny u ZŠ

termín realizace 2023 – 2026 financování: vlastní zdroje + dotace

Rekonstrukce parkovacích ploch před školou

termín realizace 2023 – 2026 financování: vlastní zdroje + dotace

Rozšíření parkovacích ploch a úprava chodníků u sportovní haly

termín realizace 2023 – 2026 financování: vlastní zdroje + dotace

Oprava stávajících a vybudování nových chodníků

termín realizace 2023 – 2024 financování: vlastní zdroje + dotace

Úprava veřejného prostranství – Dolina

termín realizace: 2023 – 2026 financování: vlastní zdroje + dotace

Zajištění obnovitelných zdrojů energie pro budovy vlastněné obcí

termín realizace: 2023 – 2026 financování: vlastní zdroje + dotace

Celková rekonstrukce hřbitova

termín realizace: 2023 – 2026

financování: vlastní zdroje + dotace

Údržba a oprava sakrálních staveb v katastru obce

termín realizace: 2023 – 2026

financování: vlastní zdroje + dotace

Snížení nákladů na veřejné osvětlení a jeho rekonstrukce

termín realizace: 2023 - 2024

financování: vlastní zdroje + dotace

Snížení nákladů na komunální odpad obce

termín realizace 2023 – 2026

financování: vlastní zdroje + dotace

Odkanalizování částí obce Silničná a Zdravá Voda

termín realizace 2023 – 2026

financování: vlastní zdroje + dotace

Celková rekonstrukce sportovního areálu

termín realizace: 2023 - 2026

financování: vlastní zdroje + dotace

Vybudování domu s malometrážními byty

termín realizace: 2023 – 2026

financování: vlastní zdroje + dotace

VI. Monitoring

Průběh monitoringu bude prováděn v následujících krocích:

- shromáždění údajů o konaných aktivitách v obci od jednotlivých realizátorů - plán akcí na následující rok;
- kontrola při samotné přípravě a realizaci jednotlivých akcí dle stanovených priorit – odborná, občanská, vedení OÚ;
- vypracování fotodokumentace jednotlivých aktivit.